

CAMPANYA D' INFORMACIÓ I D'IMPULS DE L'ENERGIA SOLAR FOTOVOLTÀICA A L'ÀREA METROPOLITANA DE BARCELONA. A TRAVÉS AGÈNCIES MITJANS HOMOLOGADES (LOT 1)

ANTECEDENTS:

El territori

L'AMB és una administració supramunicipal, integrada per **36 municipis**, que té competències sobre una **superfície de 636 Km²**, on hi viuen **3,3 milions de persones**. Estem descrivint un territori amb una gran densitat de població, doncs en tan sols el 2% de la superfície de Catalunya hi viu el 42,8% de la seva població, i a on també es concentra el **50,9% del seu Producte Interior Brut (PIB)**. Malgrat aquesta descripció, que sembla que estiguem parlant d'una àrea metropolitana molt dura, també és cert que el **52% d'aquesta superfície són boscos, platges i sòl no ocupat**.

L'AMB, de forma transversal, té com a grans reptes, combatre la **contaminació atmosfèrica**, **frenar el canvi climàtic** i les **desigualtats socials**. És a dir, fer de la metròpolis Barcelona un territori sostenible que garanteixi la qualitat de vida dels que hi viuen.

La disponibilitat de recursos energètics renovables al territori metropolità és escassa. La metròpolis Barcelona no és una zona ventosa, i per tant només disposa del recurs solar. Això fa que la única opció viable per augmentar la capacitat renovable a la zona metropolitana sigui l'energia solar fotovoltaica, més enllà de projectes singulars icònics èdics com els que s'han proposat a la Serra de Collserola.

Pla Clima i Energia 2030

En aquest marc és on hem de fer esment del **Pla clima i energia 2030** de l'AMB, doncs és el full de ruta en matèria de canvi climàtic i **transició energètica** vers l'horitzó 2030. Un *pla de plans* per a dur a terme en col·laboració amb els ajuntaments i la ciutadania.

Els **objectius**, alineats amb Europa i signats en el Pacte Nacional de Transició Energètica, on Catalunya i l'àrea metropolitana s'ha compromès a:

- Reduir en un **40 % les emissions dels gasos amb efecte hivernacle**, en relació al 2005 (CO2).
- Impuls de les **energies renovables en un 32 %**.
- Millora de l'**eficiència energètica en un 30 %**.
- Fer-nos més **resilients** als impactes del canvi climàtic.
- Alta **coordinació de l'AMB amb els plans locals** dels municipis metropolitans.

Un pla que treballa a **tres nivells**:

- Institucional (competències AMB)
- Municipal (coordinació i servei als ajuntaments)
- Metropolità (territori, ciutadania i empreses)

I en **4 àmbits** d'actuació, amb **13 línies d'acció**, i **92 actuacions concretes**.

- **Renaturalitzar el territori**
 - o Identificar i realitzar espais de confort tèrmic i refugis climàtics
 - o Foment de l'ús de recursos hídrics alternatius: aigües subterrànies, pluvials, grises i regenerades.
- **Generació local renovable**: més eficiència en l'ús de l'energia i foment de la generació local renovable (plaques fotovoltaïques, instal·lació de *fotolineres* i rehabilitació d'edificis, sobretot aquell parc construït abans del 1984 que són en la seva majoria insostenibles energèticament parlant).
- **Territori i ciutadania activa** amb un alt compromís amb la justícia climàtica,
 - o Desenvolupar activitats d'educació ambiental sobre adaptació canvi climàtic dins el programa de l'AMB "compartim un futur".
 - o Formar a les empreses en l'estratègia de gestió del carboni, per fer del seu compromís de reduir l'emissió de CO2 en una realitat
- **Fomentar una governança metropolitana i coordinada amb els municipis metropolitans**, per a fer realitat els plans locals d'adaptació al canvi climàtic, com a coordinador territorial del pacte dels alcaldes i alcaldesses pel clima i l'energia.

El PMEC 2020 - 2023

El **PMEC** és el programa de l'AMB que promou, principalment, les actuacions vinculades a la transició energètica (energies renovables i eficiència energètica), a la mitigació i adaptació al canvi climàtic, en horitzó 2030, tot i que focalitza les línies d'acció prioritàries al període 2020-2023, i que són:

- **Ajuntaments 100% Renovables 2030**. Estratègia que pretén assolir la *neutralitat climàtica en edificis i l'enllumenat públic* dels ajuntaments metropolitans, per mitjà d'instal·lar 100MWp d'energia solar fotovoltaica, i la reducció del seu consum en un 50%.

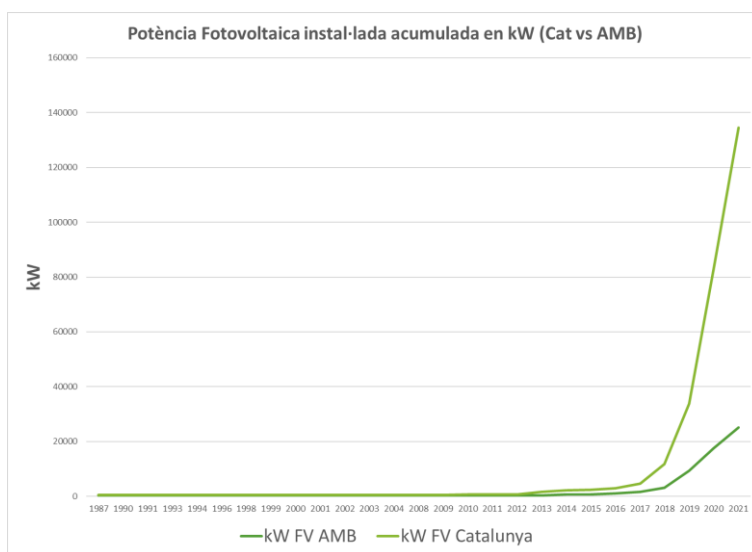
- **Impulsió de Comunitats energètiques locals.** Estratègia que pretén fomentar que ciutadania i les PIMEs metropolitanas inverteixin en *instal·lacions solars fotovoltaïques en els terrats dels seus habitatges i naus industrials*, posant un especial èmfasi en fer-ho de *forma col·lectiva i compartida amb el seu entorn immediat* (autoconsum solar compartit i comunitats energètiques locals).

Què s'ha dut a terme fins a dia d'avui?

L'autoconsum solar en xifres

El territori metropolità té una *potència fotovoltaica instal·lada de 53MW*, en un total de *7.432 instal·lacions*. Aquesta potència instal·lada representa un total del 15% de la potència instal·lada total a Catalunya l'any 2022, malgrat representar un 42% de la seva població.

El creixement del nombre i potència d'instal·lacions fotovoltaïques de Catalunya està creixent de forma exponencial des dels últims 5 anys. Malgrat aquest creixement tant ràpid la metròpolis Barcelona creix més a poc a poc que la resta del territori català.

Creixement de potència fotovoltaica instal·lada. Font: RAC. Any 2022.

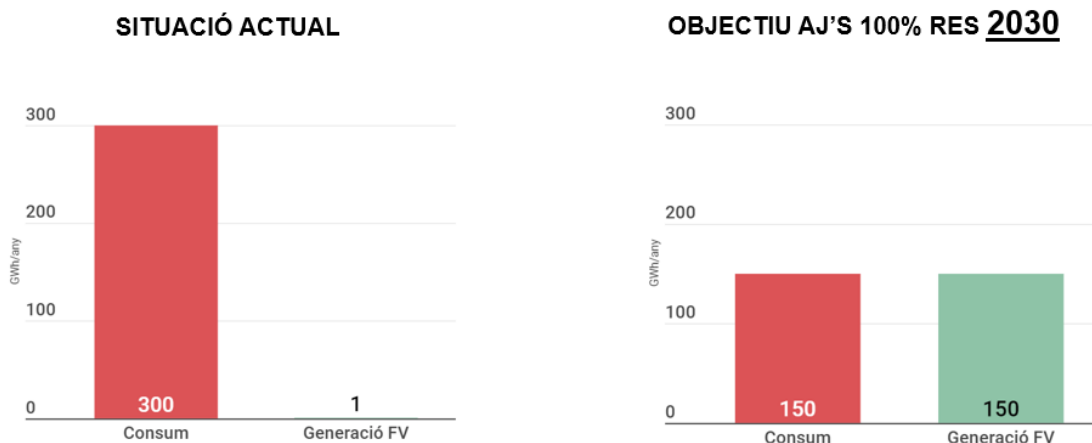
A més a més, en el nostre territori el creixement no està sent homogeni, doncs el repartiment d'instal·lacions solars a l'AMB està sent molt desigual.

Els 10 municipis concentren la gran majoria de plaques que hi ha, mentre que uns altres 10, gairebé no en tenen. Això, molt probablement està vinculat al tipus de teixit urbà i al nivell de riquesa i venda.

Ajuntaments 100% Renovables 2030

Actualment els Ajuntament integrants a l'AMB consumeixen de l'ordre de 300GWh anuals. Des de l'AMB es **proposa reduir un 50% el consum** de les instal·lacions i **instal·lar 100 MWp d'energia solar fotovoltaica** per tal d'abastir el consum de 150GWh de totes les instal·lacions.

Situació actual i objectius 2030. Font: pròpia. Any 2022.

Per tal d'assolir-ho, l'estratègia d'implementació d'energies renovables de l'AMB ha permès consolidar durant els 2 primers anys de mandat (2019-2021) una inversió de 26 milions d'euros i 22MWp en energia solar fotovoltaica d'alt consum, en **215 actuacions**, de les quals, **142 són en cobertes d'edificis** dels 3.000 que hi ha a l'àrea metropolitana de Barcelona (20 poliesportius i 82 escoles i 40 entre altres llocs), tal i com es poden veure a les figures següents, convertint-se en l'administració local líder en inversió solar a l'Estat. La resta d'instal·lacions es portaran a terme en plantes metropolitanades del cicle de l'aigua o tractament de residus.

Actuacions previstes programa FEDER.

Instal·lacions de plaques solars fotovoltaiques en coberta.

Font: Pròpia. Any 2022.

ANTONELL MASSIJET, BEGOÑA (2 de 2)
 Coordinadora Econòmic-Financer
 Data signatura: 04/04/2023 10:19:02
 HASH: D7BC2E732ACD38B593DB6C3DF7EE0E6C5A8C112F

MICHELE SANTAMARIA, LUCHY (1 de 2)
 Cap de Servei Màrqueting i Publicitat
 Data signatura: 04/04/2023 8:52:47
 HASH: D7BC2E732ACD38B593DB6C3DF7EE0E6C5A8C112F

Les oficines locals de transició energètica

En el marc global de transició energètica, l'AMB impulsa una estratègia per tal de **fomentar la creació de Comunitats Energètiques Locals**. Aquesta consisteix en la creació de les **oficines locals de transició energètica** o bé les **oficines d'habitatge ja existents**, perquè acompanyin i assessorin a la ciutadania i PIMEs en el procés d'instal·lació d'energia solar fotovoltaica en els seus edificis. Es tracta d'implantar el sistema *One-Stop-Shop* (finestreta única).

Aquesta oficina presencial i virtual ha rebut el nom de **LA TEULADA**. Adjuntem fullalet que informa del més essencial, i mostra l'esperit de la campanya.

Rols de l'AMB i del seu personal tècnic:

- **Formació en energia solar fotovoltaica i comunitats energètiques als tècnics dels ajuntaments metropolitans:** A través d'aquesta formació els tècnics i administratius dels ajuntaments metropolitans podran convertir-se en prescriptors, assessorar i acompanyar en la promoció de projectes d'autoconsum solar fotovoltaic compartit.
- Activació d'una empresa especialitzada en **realitzar esdeveniments, xerrades i reunions amb ciutadania i PIMEs** per tal de generar consciència sobre les **Comunitats Energètiques Locals**. Aquests esdeveniments es realitzaran amb la complicitat i coneixement del territori dels tècnics municipals.
- **Assistència jurídica** als municipis en la creació de **Comunitats Energètiques Locals**, per adaptar-les a les necessitats i realitats de cada municipi, així com un **servei tècnic** de consultes pel personal d'atenció al públic que assessori a la ciutadania en els projectes d'autoconsum solar compartit.
- I finalment, pròpia per a tots els municipis, l'AMB posarà a disposició personal tècnic qualificat amb una periodicitat concreta que resoldrà els dubtes de la ciutadania i l'assessorarà i acompanyarà.

Una part molt important d'aquests recursos destinats a la instal·lació de plantes solars fotovoltaïques prové dels fons FEDER i dels fons PSA.

QUÈ SIGNIFICA I ENS APORTA L'AUTOCONSUM SOLAR: Principals idees força

- **Reducció de les emissions de CO₂:** Un dels principals efectes de l'autoconsum d'energia solar fotovoltaica és la reducció de les emissions de CO₂, i per aquest objectiu la instal·lació de plaques solars fotovoltaïques és un dels principals elements clau.

A la nostra zona, 1 kWp d'energia solar fotovoltaica és capaç de produir 1.350 kWh anuals, equivalent a deixar d'emetre 337,5 kg de CO₂ cada any.

- **Estalvi econòmic:** En un context internacional d'increment dels preus de l'electricitat, la instal·lació de plaques solars fotovoltaïques pot arribar a representar un estalvi important en la factura elèctrica. Aquest estalvi pot fluctuar entre el 30 i el 80% del consum energètic de la llar o empresa.

Els preus de l'electricitat en el mercat majorista han augmentat al voltant d'un 400%, dels 50€/MWh fins als 200€/MWh de mitjana. Es preveu que aquest augment persisteixi en el temps i que el preu s'estabilitzi al voltant dels 120€/MWh durant els propers dos anys 2022 i 2023.

La implementació de l'energia solar fotovoltaica permetrà una reducció de despesa a les llars i també a les empreses, fent-les més competitives i adquirint un major control dels costos energètics.

Nota al marge preus electricitat: ara que l'electricitat està tan cara i volàtil, posar-te plaques encara et surt més rendible que abans" o bé "en el context actual, posar-te plaques et permet independitzar-te de la pujada de preus d'electricitat i la volatilitat del mercat".

- **Empoderament de la ciutadania:** La transició energètica i les energies renovables han de servir per tal de que la ciutadania passi de ser un consumidor final a també un productor i que participi del sistema elèctric, el que darrerament s'acostuma a anomenar "prosumidor".

El fet de convertir els consumidors en elements actius del mercat elèctric permet una democratització dels sistema elèctric, reduint globalment els preus, estabilitzant la xarxa i reduint els consums en determinades hores punta.

- **Sistema Just:** el canvi a un sistema elèctric democratitzat on els consumidors passen a ser "prosumidors" ha de permetre compartir l'energia (autoconsum compartit) i afavorir l'organització de comunitats energètiques sense deixar ningú enrere ni generar nous impactes socials i econòmics. Ha de ser inclusiva.

L' ENCÀRREC

Definir l'estratègia, planificació i compra dels mitjans necessaris a utilitzar per a la campanya de posada en marxa de la xarxa d'oficines de transició energètica als municipis metropolitans, La Teulada.

1. OBJECTIUS DE COMUNICACIÓ

- Informar de l'existència de les **Oficines de Transició Energètica Local (LA TEULADA)**, creades amb la finalitat d'assessorar a la ciutadania i PIME'S per tal que es passin a l'energia verda (a l'autoconsum solar fotovoltaic), i afavorir la futura creació de comunitats energètiques locals.
- Afiançar l'AMB com l'administració experta i de referència en transició energètica.

2. OBJECTIUS DE MITJANS

- **Dimensionar l'impacte de la campanya en el temps**, donat que *volem assistir al màxim de persones que s'adrecin a nosaltres*. Per tant, no aguantaríem una sortida molt forta, doncs no podríem atendre a tothom que se'ns adreci provocant un efecte no desitjat.
- **Màxima afinitat**
- Prioritzar de tots els canals existents (presencial, mail, telèfon i web) **el tràfic a la web**, intentant el màxim de conversió.

3. A QUI ENS ADRECEM

Descriptiu:

Target universal: ciutadania de l'AMB que disposa d'un major nivell de renda i que pertany a un estatus sociocultural mitjà alt, amb inquietuds mediambientals i propietaris d'un *habitatge preferiblement unifamiliar*.

El motiu de l'elecció d'aquest públic objectiu és l'elevat cost econòmic d'una instal·lació fotovoltaica.

La dificultat de la legalització d'instal·lacions solars fotovoltaiques en autoconsum compartit fa que un altre element a tenir en compte en aquesta campanya és la **tipologia d'habitatges**. En els cas d'habitatge unifamiliar és molt més senzill i ràpida la implementació d'energia solar fotovoltaica en contraposició del que passa amb els edificis plurifamiliars, que requereix una legalització en autoconsum compartit. Tot i així, seria desitjable poder arribar a segmentar aquests dos públics (unifamiliar i plurifamiliar) i poder realitzar una campanya específica orientada als dos targets, sobretot per la tipologia edificatòria dels municipis pilot seleccionats.

D'altra banda, també s'ha identificat diferents perfils sociològics de ciutadania interessada en l'energia solar fotovoltaica que es descriuen a continuació:

- *Ecologista*: Persona preocupada pel medi ambient amb inquietuds socials que creu necessària la transició energètica.
 - *Anti-capitalista*: Persona contrària al control que els grans poders econòmics exerceixen sobre les nostres vides, en molts casos organitzades en col·lectius, que entenen l'autoconsum com una forma alternativa de no dependre dels oligopolis energètics.
 - *Capitalistes verds*: Persona amb perfil d'inversor privat que veu una rendibilitat en l'autoconsum, ja sigui per ell mateix o en forma d'inversió col·lectiva.
 - *Independentistes*: Persones alineades amb les idees de sobirania nacional i independència que no volen dependre de les empreses energètiques d'àmbit estatal i que veuen en l'autoconsum una alternativa.
- Famílies amb infants de classe mitja – alta, alta.
- **PYme's** de l'àrea metropolitana que veuen que en l'actualitat el cost elevat de les factures de la llum, gairebé fa inviable el seu negoci.
- Professionals i tècnics dels municipis metropolitans (tot i que amb aquests ja tenim canals de relació directa).

Targetes available:

- **Individus + 40 anys de l'àrea metropolitana de Barcelona.**
- **Individus entre 40 i 75 anys de l'àrea metropolitana de Barcelona**

4. COBERTURA CAMPANYA

Tot i que l'AMB sempre aborda la cobertura d'una campanya pensant en la totalitat del territori, metròpolis Barcelona, i amb la participació dels 36 municipis, en aquest cas cal tenir en compte aquests punts per a realitzar un bon desenvolupament de la campanya.

- Barcelona ciutat ja desenvolupa i comunica el seu propi projecte. Per tant, queda fora.
- Hi ha **5 municipis** que ja tenen oficina de La Teulada (**El Prat de Llobregat, Viladecans, Sant Cugat del Vallès, Sant Feliu de Llobregat i el Papiol**) i per tant sol·licitem accions que tinguin lloc en el propi municipi. No destinar més del 15-20% del pressupost.

- Municipis que per renda per càpita o per la presència d'habitatge unifamiliar, poden plantejar-se l'instal·lar plaques fotovoltaïques: Begues, Barberà del Vallès, Castellbisbal, Castelldefels, Cervelló, Cerdanyola, Corbera de Llobregat, Esplugues de Llobregat, Gavà, La Palma de Cervelló, Molins de Rei, Pallejà, Sant Andreu de la Barca, Sant Climent de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, Santa Coloma de Cervelló, Sant Vicenç dels Horts, Torrelles de Llobregat, Montgat, Sant Joan Despí, Sant Just Desvern, i Tiana.
- Els altres municipis de la metròpolis, pel tipus d' habitatge i comunitats, estan **més receptives a realitzar millores en la rehabilitació**, que també ofereix l'AMB de la mà d' el Consorci Metropolità de l'Habitatge, que a passar-se a les energies renovables. Però no per això els eliminem de la campanya, tot i que a nivell de mitjans quedaran com a molt secundaris. Estem parlant de les ciutats de Santa Coloma de Gramenet, Sant Adrià, Badalona, Badia del Vallès, l'Hospitalet de Llobregat, Cornellà i Ripollet.

5. PERIODE CAMPANYA:

El període de campanya va des d'inicis de **juny a finals de novembre**, amb una parada tècnica durant el mes d'agost.

Com ja hem comentat, donat que volem donar un bon assessorament, no estem buscant una sortida molt forta, ni amb nivells de notorietat molt ambiciosos, doncs no donaríem la resposta esperada.

6. MITJANS PROPIS I ELEMENTS DE COMUNICACIÓ JA REALITZATS

- **Espai web <https://lateulada.amb.cat/>**
- **Març 2023, en els municipis amb oficina física:**
 - *ús premsa local digital*
 - Bustiada (entrega fulletó)
 - Display dispensador amb fulletons en els equipaments municipals
 - Dinamització via XXSS orgàniques
- Altres accions que tenim preparats **llançament al juny:**
 - **Tòtem espai públic** (plaça central municipi, o espai a prop oficina)
 - **Opis circuit metropolità:** Setmana del 20 al 27 de juny presència a:
 - El Papiol: 3 cares
 - El Prat de Llobregat: 23 cares
 - Sant Feliu de Llobregat: 17 cares
 - Presència de **banners** en les **webs ajuntaments**
 - XXSS orgàniques AMB i Ajuntaments locals

7. RECOMANACIONS

Per tal de dimensionar campanyes futures, tot i ser una campanya amb molta ambició metropolitana, totalitat del territori menys Barcelona, ens agradaria en aquells municipis on ja tenim oficina fer una bona campanya local. Per tant, recomanem l'ús de:

- Mitjà exterior: Tram, Rodalis, FGC, Mobiliari urbà, centres comercials
- Mitjans locals: premsa digital i ràdio/Tv local
- Altres (bustiades, informadors) ...

8. PRESSUPOST

188.000 € (IVA INCLÓS). En aquest pressupost cal incloure la producció (impressió) dels mitjans proposats.

